

УДК 342.9:351.741

DOI 10.32782/2663-5666.2024.1.11

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Вступ. Головними чинниками ефективного функціонування механізму держави є досконалість правової бази, що регламентує діяльність державних органів, а також професійність кадрового апарату, на який покладається обов'язок її практичної реалізації. Водночас означена професійність багато в чому залежить від правильного розуміння та дотримання правових норм законодавства відповідними посадовими особами. Саме тому принципи, на яких ґрунтується функціонування державних органів, є досить важливою складовою їх діяльності. Закріплені у змісті правових норм законодавства принципи формують вектор цінностей, які є передумовою діяльності будь-якого органу влади, відображають сукупність специфічних критеріїв, яким повинна відповідати повсякденна поведінка посадовців. У зв'язку з цим, роль і точність формулювання принципів діяльності Національної поліції України, їх тлумачення і розуміння з боку поліцейського важко перебільшити, адже поліція цілодобово забезпечує охорону прав і свобод людини, протидіє злочинності, підтримує публічну безпеку і порядок.

З моменту створення Національної поліції України розробкою проблематики принципів діяльності цього правоохоронного органу займалася значна кількість вітчизняних вчених, зокрема: В.М. Бурденюк, М.П. Гурковський, В.А. Євтушок, Д.К. Катрич, Л.М. Ніколенко, Т.А. Плугатар, І.В. Скакун, В.В. Сокурєнко, Я.Я. Сташків, С.В. Чирик та інші. Водночас з огляду на цінність отриманих і висвітлених у наукових джерелах результатів, окремі питання залишилися поза увагою науковців.

Метою статті є дослідження принципів діяльності Національної поліції України, аналіз критеріїв яким вони повинні відповідати, а також окремих життєвих факторів, що впливають на практичну реалізацію принципів відповідними посадовими особами. Вироблення шляхів удосконалення принципів діяльності Націо-

нальної поліції України у тому числі за рахунок внесення змін у чинне законодавство України.

Виклад основного матеріалу. Насамперед слід зазначити, що у великому тлумачному словнику сучасної української мови наведено таке визначення поняття «принцип»: 1) основне вихідне положення якої-небудь наукової системи, теорії, ідеологічного напрямку і т. ін.; основний закон якої-небудь точної науки; 2) особливість, покладена в основу створення або здійснення чого-небудь, спосіб здійснення чогось; правило, покладене в основу діяльності якої-небудь організації, товариства і т. ін. [1, с. 832].

Розглядаючи викладені вище тлумачення, слід зазначити, що розуміння принципу саме як своєрідного базису функціонування органу державної влади, на нашу думку, беззаперечно корелюється з діяльністю Національної поліції України – центрального органу виконавчої влади. У такому контексті (втіленні) зміст принципів має формувати і визначати сукупність тих нематеріальних цінностей, дотримання яких є критерієм повсякденної активності посадовців поліції.

Водночас впровадження принципів у повсякденну діяльність органів та підрозділів Національної поліції України перебуває у прямому взаємозв'язку із певною сукупністю критеріїв, яким вони повинні відповідати. Так, наприклад, О.С. Устименко, здійснюючи теоретико-правовий аналіз принципів діяльності поліції в Україні, спирається на сукупність критеріїв, сформованих Д.С. Денисюком, зокрема:

1) положення, що становить принцип, завжди закріплено в законі, тобто є правовим;

2) принцип – це не будь-яке, а основне правило, що відбиває сутність діяльності поліції;

3) дії (бездіяльність) працівник поліції, в процесі здійснення яких порушуються принципи діяльності поліції, не можуть бути визнані законними;

4) недотримання вимог одного принципу неминує призводити до порушення положень якого-небудь іншого принципу;

5) принципи діяльності поліції мають завжди відображати її гуманізм [2, с. 20-21, 3, с. 63-68].

Аналізуючи критерії, запропоновані Д.С. Денисюком, вважаємо, що більшість із них є предметом дискусії, а окремі – спірними. Зокрема, на нашу думку, некоректно категорично стверджувати, що недотримання одного принципу призводить до порушення іншого. Твердження про те, що принципи діяльності поліції мають відображати гуманізм є спірним, оскільки тільки у змісті окремих принципів, наприклад функціональних, закладається вектор гуманізму. Другий критерій, запропонований вченим, на наше переконання, відображає сутність принципу, а не критерій до його практичного втілення.

Розробляючи проблематику критеріїв, яким повинні відповідати принципи діяльності Національної поліції України, важливо виділити ряд фундаментальних критеріїв, яким, на нашу думку, мають відповідати принципи діяльності Національної поліції України, зокрема:

обов'язкове закріплення принципів діяльності у нормативно-правових актах чинного законодавства і, як наслідок, наділення їх статусом правових, а значить загальнообов'язкових до виконання всіма суб'єктами органів і підрозділів Національної поліції України;

необхідність тлумачення суті правового принципу діяльності з боку розробника (видавця) того чи іншого нормативно-правового акта у його змісті, спрямованого на однозначне і точне розуміння суб'єктами-дотримувачами в поліції;

взаємообумовленість у підході до формування принципів діяльності, коли наявність загальноправових або організаційних принципів передбачає необхідність існування функціональних принципів діяльності, тобто тих, які визначають засади активної і пасивної поведінки посадовців поліції через призму спеціалізації і специфіки функціонування підрозділу в якому такі суб'єкти реалізують свої посадові обов'язки.

Сучасні принципи діяльності Національної поліції України визначено і закріплено у розділі 2 Закону України «Про Національну поліцію», а саме: 1) принцип верховенства права; 2) принцип дотримання прав і свобод людини; 3) принцип законності; 4) принцип відкритості та прозорості; 5) принцип політичної нейтральності; 6) принцип взаємодії з населенням на засадах партнерства; 7) принцип безперервності [4, ст. 6-12].

Розглядаючи законодавчо закріплені принципи діяльності Національної поліції, зауважимо,

що за своєю суттю частина закріплених принципів відноситься до загальноправових принципів, інша – до загальноорганізаційних.

Зупинимося більш детально на окремих із них. Зокрема, стосовно тлумачення принципу законності, слід зазначити, що законодавець досить вдало адаптував загальноправову характеристику цього принципу у сучасну поліцейську діяльність. Водночас очевидним є те, що принцип законності, який закріплено у статті 8 Закону України «Про Національну поліцію» [4, ст. 8], є нормативно-ієрархічною реалізацією положення статті 6 Конституції України, де зазначається, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України [5, ст. 6], і яке, де-факто є принципом законності для всіх органів законодавчої, виконавчої і судової влади. Це зумовлює певні складнощі під час практичної реалізації цього принципу відповідними суб'єктами органів і підрозділів поліції.

Відповідно до статті 8 Закону України «Про Національну поліцію» поліція діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України. Поліцейському заборонено виконувати злочинні чи явно незаконні розпорядження та накази. Накази, розпорядження та доручення вищих органів, керівників, посадових та службових осіб, службова, політична, економічна або інша доцільність не можуть бути підставою для порушення поліцейським Конституції та законів України [4, ст. 8].

Аналізуючи зміст принципу законності, слід зазначити, що на перший погляд він здається цілком зрозумілим і закономірним. Водночас пропонуємо поглянути на його практичну реалізацію з урахуванням того, що:

1) жодна нормативно-правова база не є досконалою;

2) досягнення напрацювання «ідеальної» законодавчої бази є утопічним;

3) поліцейський передусім є фізичною особою, яка де-факто не може володіти всім масивом правових норм чинного законодавства.

Перше та друге твердження, на нашу думку, є аксіомою. Задля кращого розуміння третього, слід зазначити, що тільки за період з 24 лютого 2022 року по 24 липня 2023 року Парламентом було ухвалено 480 законів [6].

Таким чином, зміст принципу законності, закріплений у статті 8 Закону України «Про Національну поліцію», на нашу думку, є досить

ідеалізованим з боку законодавця, що ставить під сумнів його точне і неухильне дотримання посадовими особами Національної поліції України. Водночас безальтернативність розуміння і практичного застосування принципу законності обумовлена правовими нормами Конституції України.

Ключ до вирішення, на перший погляд тупикової ситуації, полягає у зміні, так чи інакше, суб'єктивного підходу до інтерпретації того чи іншого змісту правової норми.

Пропонуємо ще раз розглянути статтю 6 Конституції України. У ній фактично закріплено безальтернативне правило здійснення повноважень усіма без винятку органами державної влади, тобто не інакше як у встановлених Конституцією України межах і відповідно до законів України. Фактично такий самий зміст і у статті 8 Закону України «Про Національну поліцію», з тією відмінністю, що суб'єкт здійснення повноважень конкретизується в особі поліції.

Нагадаємо, що відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну поліцію», поліція – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [5, ст. 1].

Таким чином, фактично, і у змісті статті 6 Конституції України, і у змісті статті 8 Закону України «Про Національну поліцію», суб'єктом здійснення повноважень виступає конкретний орган влади, тобто юридична особа! Однак на практиці дотримання принципу законності покладається на посадових осіб поліції, передусім поліцейських, які є фізичними особами.

З нашої точки зору це пояснюється тим, що реалізація повноважень органу державної влади, яким є і Національна поліція України, досягається шляхом безпосереднього дотримання, виконання, використання та застосування правових норм відповідними посадовими особами.

У контексті викладеного, погоджуємося з думкою А. В. Кубасенка, який за результатами дослідження принципів організації та діяльності підрозділів поліції України зазначає, що принцип законності набуває особливого значення, коли йдеться про можливість застосування заходів державного примусу для протидії злочинним та іншим протиправним посяганням у процесуальних цілях, а також для захисту прав громадян [7, с. 102-103].

Тож підхід до інтерпретації, подальшого тлумачення і практичної реалізації принципу за-

конності має спиратися на певну закономірність здійснення повноважень органом державної влади, суть якої полягає у тому, що такі повноваження здійснюються виключно через відповідне коло посадових осіб.

У такому разі здійснення повноважень усіма без винятку органами державної влади, не інакше як у встановлених Конституцією України межах і відповідно до законів України – це засада, яка визначає необхідність і важливість формування такої правової бази, яка б, по-перше, відповідала положенням Основного закону, а також законам України, по-друге, дозволяла здійснювати повноваження органів державної влади відповідними посадовими особами у законний спосіб і у встановлених межах.

Саме тому, на нашу думку, одним із дієвих шляхів удосконалення принципу законності, закріпленого у статті 8 Закону України «Про Національну поліцію», є його об'єднання із принципом доброчесності в єдину конструкцію – принцип законності та доброчесності. При цьому важливо зазначити, що у такому разі роль принципу доброчесності має бути допоміжною для принципу законності. Такий підхід гармонійно поєднується з тим, що поліцейський – це правоохоронець, однією з ключових вимог до якого з боку держави є високий рівень правової свідомості та правової культури. У свою чергу зазначені понятійні категорії можуть започаткуватись і розвиватись лише на основі високоморальних якостей індивіда. Таким чином, поліцейський, усвідомлюючи роль і благо права для благополуччя окремої людини, суспільства та держави, у випадках, наприклад, знаходження правових колізій чи прогалин законодавчої бази, отримує додаткову аргументацію для своєї службової активності, яка є особливо важливою в контексті ще однієї засади діяльності поліції – принципу безперервності, який закріплений у статті 12 Закону України «Про Національну поліцію», і означає, що:

1. Поліція забезпечує безперервне та цілодобове виконання своїх завдань. Кожен має право в будь-який час звернутися за допомогою до поліції або поліцейського.

2. Поліція не має права відмовити в розгляді або відкласти розгляд звернень стосовно забезпечення прав і свобод людини, юридичних осіб, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань з посиланням на вихідний, святковий чи неробочий день або закінчення робочого дня [5, ст. 12].

Враховуючи викладене, підтримуємо позицію Л.В. Гаврилюк та А.І. Хальоти, які, досліджуючи проблематику системи принципів діяльності поліції, а також аргументуючи необхідність правового закріплення принципу добросовісності для поліцейської діяльності, акцентують увагу на тому, що до категорій, які визначатимуть зміст принципу добросовісності поліцейської діяльності, слід віднести: сумлінне виконання поліцейськими службових повноважень відповідно до посадових (функціональних) обов'язків, наказів керівництва з чітким дотриманням вимог нормативно-правових актів; відсутність приватного інтересу (який є складовою реального і потенційного конфлікту інтересів) у сфері, в якій поліцейський виконує свої службові повноваження; дотримання поліцейським вимог, заборон та обмежень, визначених Законом України «Про запобігання корупції» [8], правил етичної поведінки [9, с. 354].

Ще одна проблема, яка стосується принципів діяльності Національної поліції, пов'язана з фактичною відсутністю у чинному законодавстві функціональних принципів, які б визначали засади діяльності підрозділів поліції через призму їх спеціалізації. При цьому положення абзацу 1 пункту 3 розділу 5 Правил етичної поведінки поліцейських, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179, зобов'язує керівника органу (підрозділу) поліції бути прикладом дотримання, у тому числі основних принципів професійної діяльності, а також вимагати їх дотримання від підлеглих [10].

Підтвердження того, що основні принципи професійної діяльності слід ототожнити саме з функціональними принципами діяльності Національної поліції України, можна знайти у згаданих вище Правилах етичної поведінки поліцейських. Зокрема у пункті 5 розділу 1 визначено, що поліцейський здійснює свою діяльність відповідно до основоположних принципів, які закріплені в Конституції України та Законі України «Про Національну поліцію» [10]. Таким чином, правові норми наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179 чітко розмежовують принципи, на яких ґрунтується діяльність Національної поліції України, на: 1) основоположні принципи (загальні); 2) принципи здійснення професійної діяльності (функціональні).

Можливість і доцільність класифікації принципів діяльності Національної поліції України, формування функціональних принци-

пів, з подальшим їх закріпленням у законодавстві, неодноразово доводилась вітчизняними науковцями.

Так, наприклад, С.М. Лелет на основі проведеного дослідження проблем побудови системи принципів адміністративно-правового регулювання управління в Національній поліції України зазначає, що у майбутньому складовими системи принципів для Національної поліції України мають стати: 1. Основні принципи діяльності поліцейського, на яких має ґрунтуватися практична реалізація ними визначених нормами Закону України «Про Національну поліцію» повноважень як правоохоронця. 2. Спеціальні принципи, які мають стати керівним вектором для поліцейського під час здійснення ним передбачених за атестованою посадою обов'язків, реалізації прав, враховуючи напрям та специфіку діяльності підрозділу, в якому він працює, як фахівця. 3. Принципи здійснення безпосередньо управлінської діяльності, які повинні визначати засади для організаційно-управлінської діяльності відповідним керівним складом Національної поліції України. 4. Принципи, на яких заснована реалізація передбачених для поліцейських, яких відряджено до органів державної влади, установ та організацій із залишенням на службі в поліції, за не атестованою посадою обов'язків та прав. 5. Принципи, які закріплені у міжнародних нормативно-правових актах, які визначені для посадових осіб правоохоронних органів і поліції зокрема [11, с. 117].

Аналізуючи запропоновану С.М. Лелетом систему принципів, слід зазначити, що ми не поділяємо поглядів вченого про доцільність включення до неї принципів, закріплених у міжнародних нормативно-правових актах. Водночас, на наш погляд, заслуговує на увагу запропонована автором класифікація спеціальних (функціональних) принципів. Однак доцільність їх включення до чинної законодавчої бази саме в такій інтерпретації потребує здійснення подальшого детального дослідження.

Що стосується функціональних принципів, вважаємо за доцільне їх визначення і закріплення у змісті відповідних положень про структурні підрозділи центрального та територіальних органів поліції. Оскільки такі положення затверджуються, або наказом Голови Національної поліції України, або начальником територіального органу поліції, тобто відомчим нормативно-правовим актом, то і відповідні функціональні принципи набудуть статусу загальнообов'язкових до виконання поліцейськи-

ми. Такий підхід гармонійно узгоджується з положеннями Етичного кодексу поліцейського, де визначено, що керівник підрозділу поліції має право вимагати від підлеглих їх дотримання у процесі виконання повсякденних завдань.

Висновки. Отже, підбиваючи підсумки, доцільно сформулювати і запропонувати шляхи удосконалення принципів діяльності Національної поліції України, врахування яких, на наш погляд, дозволить якісно поліпшити діяльність поліцейського відомства. Серед них:

1. Внести зміни до статті 8 Закону України «Про Національну поліцію», назву якої викласти у такій редакції: «Законність та добросовісність». Доповнити статтю 8 Закону України «Про Національну поліцію» пунктом 5, у якому розкрити суть та допоміжну роль принципу добросовісності стосовно принципу законності, як керівного вектора діяльності поліцейського.

2. Внести зміни до пункту 5 розділу 1 Правил етичної поведінки поліцейських, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179, виклавши їх у такій редакції: «5. Поліцейський здійснює свою діяльність відповідно до основоположних принципів, які закріплені в Конституції України, Законі України «Про Національну поліцію», інших законодавчих актах України, а також функціональних принципів, які закріплено у положеннях про структурні підрозділи центрального/територіального органу поліції.»

3. Внести зміни до пункту 3 розділу 5 Правил етичної поведінки поліцейських, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179, виклавши їх у такій редакції: «3. Керівник органу (підрозділу) поліції повинен: бути прикладом дотримання Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, професійно-етичних вимог, функціональних принципів

професійної діяльності та правил поведінки поліцейських, визначених цими Правилами, а також вимагати їх дотримання від підлеглих;».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Принцип. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. голов. Ред. В.Т. Бусел. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004. 1440 с.
2. Устименко О.С. Теоретико-правовий аналіз принципів діяльності поліції України. *Права та обов'язки людини у сучасному світі*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (11-12 листопада 2016 р.). Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2016. С. 20-22.
3. Денисюк Д.С. Принципи діяльності Національної поліції України: теорія та практика реалізації. *Митна справа*. 2015. № 5 (101). С. 63–68.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2015. № 4041. Ст. 379.
5. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
6. Рада під час повномасштабної війни ухвалила рекордну кількість законів – КВУ. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3744561-rada-pid-cas-povnomasstabnoi-vijni-uhvalila-rekordnu-kilkist-zakoniv-kvu.html> (дата звернення: 03.03.2024).
7. Кубаєнко А. В. Принципи організації та діяльності підрозділів поліції в Україні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 4. С. 101–103.
8. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2014. № 49. Ст. 2056.
9. Гаврилюк Л.В., Хальота А.І. Принцип «добросовісності» в системі принципів діяльності поліції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 5. С. 351-354.
10. Правила етичної поведінки поліцейських: затверджено наказом МВС 09.11.2016 № 1179. *Офіційний вісник України*. 2017. №2. Стор. 522. Код акта 84380/2016.
11. Лелет С. М. Проблеми побудови системи принципів адміністративно-правового регулювання управління в національній поліції України. *Право і суспільство*. 2016. № 6 (2). С. 112-117. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_6\(2\)_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_6(2)_22)

Кузик В.В. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У статті висвітлено значення принципів, які закріплено у чинному законодавстві для якісного функціонування Національної поліції України. Запропоновано ряд критеріїв, яким повинні відповідати принципи діяльності Національної поліції України. Проаналізовано принципи, закріплені у Законі України «Про Національну поліцію». Наголошено, що зміст принципу законності, закріплений у законодавстві, ставить під сумнів його точне і неухильне дотримання поліцейськими. Зазначається, що підхід до інтерпретації, подальшого тлумачення і практичної реалізації принципу законності має спиратися на певну закономірність здійснення повноважень органом державної влади, суть якої полягає у тому, що такі повноваження здійснюються виключно через відповідне коло посадових осіб. У такому разі здійснення повноважень усіма без винятку органами державної влади, не інакше як у встановлених Конституцією України межах і відповідно до законів України – це засада, яка визначає необхідність і важливість формування такої правової бази, яка б, по-перше, відповідала положенням Конституції України, а також

законам України, по-друге, дозволяла здійснювати повноваження органів державної влади відповідними посадовими особами у законний спосіб і у встановлених межах. Висвітлено проблему відсутності у чинному законодавстві функціональних принципів, які б визначали засади діяльності підрозділів поліції через призму їх спеціалізації. Встановлено, що доцільність класифікації принципів діяльності Національної поліції України, формування функціональних принципів, з подальшим їх закріпленням у законодавстві, неодноразово доводилась вітчизняними науковцями. На основі проведеного дослідження запропоновано шляхи удосконалення принципів діяльності Національної поліції, зокрема шляхом внесення змін до законодавства України.

Ключові слова: принципи діяльності, поліція, законність, повноваження, етична поведінка.

Kuzyk V.V. WAYS TO IMPROVE THE OPERATIONAL PRINCIPLES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

The article emphasizes the significance of the principles enshrined in current legislation for the effective functioning of the National Police of Ukraine. The legal norms that govern police activities embody a set of values that guide the behavior of law enforcement officials. These values include specific criteria that police officers must adhere to in their daily work.

The author analyzes the principles enshrined in the Law of Ukraine «On the National Police» and proposes criteria that should be met by them. It is noted that the principle of legality, as defined in the legislation, may not be strictly and precisely observed by police officers.

It is established that in fact both in the content of Article 6 of the Constitution of Ukraine and in the content of Article 8 of the Law of Ukraine «On the National Police» the subject of the exercise of powers is a specific authority, i.e. a legal entity! In practice, however, the responsibility of complying with the principle of legality is often delegated to police officials, particularly individual police officers. The National Police of Ukraine realizes its powers by directly observing, implementing, using, and applying legal norms. This ensures that relevant officials carry out their duties in accordance with the law.

The author suggests that the interpretation, further elaboration and practical implementation of the principle of legality should be based on a certain regularity in the exercise of powers by a public authority, the essence of which is that such powers are exercised exclusively by a number of officials. Therefore, all state authorities must exercise their powers within the limits established by the Constitution and laws of Ukraine. It is necessary to establish a legal framework that corresponds to the Constitution and laws of Ukraine and allows officials to exercise their powers legally and within the limits established by law. The issue of the lack of functional principles in current legislation that determine the basis of police unit activities based on their specialization is highlighted. It has been established that domestic scholars have repeatedly proposed the classification of activity principles for the National Police of Ukraine, the formation of functional principles, and their subsequent consolidation in legislation.

The functional principles should be defined and included in the regulations of the central and territorial police bodies. This will ensure clarity and precision in their implementation. As regulations are approved by the Chairman of the National Police of Ukraine or the head of the territorial police body, they become departmental normative legal acts. This means that the functional principles outlined in these regulations are generally binding for police officers. In our opinion, this approach is in line with the Code of Ethics for police officers. The code states that a police unit leader has the right to demand compliance from subordinates during everyday tasks. Based on our research, we propose ways to improve the National Police's principles, including changes to Ukraine's legislation.

Key words: activity principles, police, legality, powers, ethical behavior.